

В розподілі відповідей щодо курсу долара США присутні три піки – в значеннях 27,00, 28,00 і 27,5 грн. Всі піки є близькими до реального показника на момент проведення дослідження (27,9 грн.). Очевидно, індивіди прагнуть полегшити запам'ятовування кількісної інформації, «округлюючи» значення до зручніших – наприклад цілого чи 0,5. Крім цього, схоже, населення схильне усвідомлювати зміни кількісних значень економічних показників з відставанням – найбільш розповсюджені значення є не просто «округленими», а «округленими» в протилежний напрямку динаміки зміни значення показника бік.

Висновки.

В цілому можна відзначити, що рівень суб'єктивної та об'єктивної поінформованості населення України є загалом високим, особливо при порівнянні з іншими макроекономічними показниками. Це опосередковано вказує на недовіру до гривні, а значить – недостатньо ефективну роботу Національного банку з підтримки довіри до національної валюти. Також цікаво те, що хоча згідно з даними численних опитувань, зростання цін є однією з найболючіших проблем для українців, це контрастує з низькою суб'єктивною і ще нижчою об'єктивною поінформованістю щодо рівня річної інфляції. Ймовірно, що населення використовує в якості його індикатора-замінника саме бмінний курс долара США.⁸

Література:

1. Coibion O., Gorodnichenko Y. (2010). Information Rigidity and the Expectations Formation Process: A Simple Framework and New Facts. NBER working paper series. Working Paper 16537/ URL: <http://www.nber.org/papers/w16537>.
2. Coibion O., Gorodnichenko Y. (2015). Inflation Expectations In Ukraine: A Long Path To Anchoring? Visnyk of the National Bank of Ukraine, 2015, № 233. - pp. 6-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnbuej_2015_233_3.
3. Paldam M., Nannestad P. (1999). What Do Voters Know about the Economy? A Study of Danish Data, 1990-1993. Institut De Ciencies Politiques, Barcelona. Working Paper No. 172.. URL: <http://www.oecd.org/site/progresskorea/44129683.pdf>.
4. Special Eurobarometer 323: Europeans' knowledge of economic indicators (2007). URL: https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S927_72_1_EBS323 (data); http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_special_eco_ind_en.pdf (study report).
5. Giovannini E., Malgarini M., Sonogo R. (2014). What do Italian Consumers Know about economic data? Evidence from the Istat Consumer Survey. Rivista Di Statistica Ufficiale N. 3/2015, pp. 25-47. URL: <https://www.istat.it/it/files/2016/06/What-do-Italian-consumers-know-about-Economic-Data.pdf>.

Устич І.О., Кривич О.О.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 3 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри страхування Димніч О.В.*

СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Невід'ємним елементом розвиненої ринкової економіки є страхування, яке забезпечує загальну економічну стабільність, розвиток підприємницької діяльності, ефективний захист добробуту населення, реалізацію державної політики різних напрямів, тощо. У сучасних умовах страховий ринок є стабільним джерелом залучення довгострокових інвестицій, зокрема страхування життя.

Так, страхування життя – це інструмент вирішення суспільних проблем, таких як фінансовий захист від несподіваних подій, накопичення коштів для отримання освіти, створення соціальних пакетів у компаніях для мотивації співробітників, тощо. А також потужне джерело для залучення довгострокових інвестицій, що у сукупності із реалізацією потреб населення забезпечує сталий соціально-економічний розвиток держави.

⁸ О. Коїбон та Ю. Городніченко також прийшли аналогічного висновку (Coibion and Gorodnichenko (2015) – с. 7).

На разі, ринок страхування життя в Україні не є досконалим та розвиненим, є необхідність суттєвих змін та трансформацій для забезпечення ефективної діяльності. Спостерігається негативна тенденція до зменшення кількості страхових компаній, що займаються страхуванням життя. Згідно з офіційними даними, за 2017 рік порівняно з 2016 роком, кількість компаній зменшилася на 16 СК, та порівняно з 2015 роком зменшилася на 67 СК. [1]

За період 2006–2016 років кількість СК “life” зменшилась на 16 одиниць (29,09%), “non-life” – на 85 одиниць (23,88%). Загальна кількість страхових компаній, що працюють в Україні, за період 2006–2016 років зменшилась на 101 одиницю (24,57%). Проведені розрахунки дають змогу зробити висновок, що кризові явища в економіці України у досліджуваному періоді негативно вплинули на показники діяльності як страхових компаній, що спеціалізуються на страхуванні життя, так і страхової сфери загалом.[3]

Результати діяльності страховиків, що надають послуги зі страхування життя, вказують на цілковиту залежність ситуації у цій сфері від макроекономічної стабільності та рівня ділової активності в країні. Аналіз показників страхових премій зі страхування життя демонструє, що до фінансової кризи 2008-2009 рр. вони поступово зростали. Під час фінансової кризи мало місце значне зменшення надходжень страхових премій зі страхування життя (як і сукупних страхових надходжень у цілому). Починаючи з 2011 р., прослідковується збільшення обсягів надходжень страхових премій за договорами страхування життя. Проте, у 2014 р. обсяг страхових надходжень зі страхування життя знову істотно зменшується (на 12,8% порівняно з 2013 р.), оскільки протягом року мало місце коливання макроекономічних показників та знизився рівень життя населення. Впродовж 2015 р. на ринку страхування життя було зібрано майже 2,2 млрд грн страхових премій, що лише на 1,2% більше, ніж у 2014 р. та майже в два рази більше порівняно з аналогічним показником 2008 р.

У 2016 році відбувається ріст страхових премій. У 2017 році обсяг надходжень валових страхових премій збільшився на 23,5%, а обсяг чистих страхових премій збільшився на 7,7%. Це можна пояснити підвищення ділової активності населення, а також намаганням людей захистити свої заощадження шляхом купівлі полісів з страхування життя.

В загальному, ринок страхування життя в Україні у 2016 року зріс на 32,2%. Від фізичних осіб отримано 95,4%, а від юридичних осіб - 4,6%. Обсяг валових виплат зі страхування життя за період скоротився на 20,4%. А також зменшилась кількість застрахованих фізичних осіб на 13,7%.

Відповідно до результатів існує численний потенціал розвитку ринку страхування життя в Україні, проте можна виділити низку чинників, які гальмують розвиток ринку страхування життя та знижують його ефективність:

- нестабільність політичної ситуації;
- відсутність законодавчої бази яка б гарантувала збереження вкладених коштів та прозорість інвестиційних інструментів;
- інфляція, нестійкість національної валюти;
- неспроможність населення та підприємств купувати страхові послуги через відсутність вільних грошових коштів;
- велика кількість страхових компаній з низьким рівнем капіталізації;
- суперечливе страхове законодавство;
- несприятливе податкове законодавство;
- недостатня ємність страхового ринку

Для подолання проблем та подальшого розвитку страхування життя була розроблена Стратегія розвитку страхового ринку України на 2011–2020 роки, яка спрямована на забезпечення прозорості та передбачуваності державної політики щодо

страхового ринку, координацію діяльності владних та недержавних інститутів, учасників страхового ринку.[2]

Отже, страхування життя можна ототожнити із основою розвитку страхового ринку України, та соціально-економічним розвитком загалом. Не існує чіткої тенденції, до 2008 року відбувалось стрімке зростання цього сегменту ринку, однак після фінансової кризи обсяги здійснених послуг значно знизились, і поживлення не відбувалось аж до 2015-2016рр. На страховому ринку життя існує ряд проблем, які гальмують його подальший розвиток. Ці проблеми пов'язані як з ситуацією в країні, так і безпосередньо з діяльністю самих страхових компаній. Реалізація стратегії має покращити якість ринку страхування життя в Україні тим самим, збільшити приплив інвестицій та сприятиме прискоренню економічного зростання країни. [3]

Література:

1. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stand-i-rozvitok.html>
2. Стратегія розвитку страхового ринку України на 2012-2021 роки – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ufu.org.ua/files/strateg>
3. Лой Ю.В. Страховий ринок та перспективи його розвитку / Ю.В. Лой // Національна бібліотека України імені Вернадського. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Феденко Д.О.

«Економічна кібернетика», 3 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник – старший викладач кафедри фінансів Корзаченко О.Ю

ФІНАНСИ ДОМОГОСПОДАРСТВ ТА ЇХ ПІДТРИМКА ДЕРЖАВОЮ

В останній час спостерігається стійке зростання інтересу до фінансів домогосподарства як значимої сфери фінансової системи країни. Домогосподарство розглядається як соціально-економічний осередок, що об'єднує людей відносинами, які виникають при організації їх спільного побуту. Разом з тим, це важливий суб'єкт ринкової економіки, який може бути власником фінансових ресурсів, капіталу, виробником товарів та послуг, споживачем суспільних благ, заощадником доходів, а отже і інвестором.

Головна мета державної підтримки фінансів домогосподарства полягає у впровадженні дієвих механізмів щодо зростання фінансових ресурсів домогосподарства і спрямування їх заощаджень на розвиток економіки. Отже першочерговими завданнями є підвищення рівня зайнятості, боротьба з бідністю та зростання рівня доходів домогосподарства, заохочення домогосподарства до підприємницької діяльності, надання кредитів на вигідних умовах для домогосподарства. При цьому важливим є пошук та прийняття ефективних управлінських рішень для забезпечення збалансованого розвитку домогосподарства.

Згідно статистичних даних сукупні середньомісячні ресурси на одне домогосподарство у 2017 році збільшилися на 30,87% і склали 8165,2 грн проти 6238,9 грн у 2016 році. У структурі сукупних ресурсів домогосподарств переважають грошові доходи, які становлять 87,5%, із яких оплата праці – 52,4%, доходи від підприємницької діяльності та самозайнятості – 4,4%, доходи від продажу с/г продукції – 3%, пенсії, стипендії, соціальні допомоги – 20,2% [1]. Основними факторами зростання сукупних ресурсів домогосподарств були: підвищення оплати праці та пенсій, стипендій; надання адресної соціальної допомоги.

Держава опосередковано впливає на формування витрат домогосподарств шляхом встановлення та регулювання таких соціальних показників, як: прожитковий мінімум; мінімальна заробітна плата; формування споживчого кошику та рівень оподаткування.